Invaliders och krymplingars utbildning till skickliga yrkesmän

KRYMPLINGENS traditionella overksamhetstillstånd kommer snart att tillhöra det förflutna. Ansträngningar göras i vår arbetskrävande tid att förvandla honom till en idog och självförsörjande yrkesman. Visserligen gives det värksamhetsfält, varpå hans ofärdighet hindrar honom att inträda, men så finnes det också dess bättre otaligt många flera, där han efter nödig utbildning kan inpassa sig utan svårighet.

I alla europäiska länder ha upprättats industriskolor för lemlästade soldaters yrkesutbildning, så att de må kunna förvärva sig en givande inkomstkälla och känna sig oberoende.

Så finnas på kontinenten för närvarande hundratals så kallade "reedukationsskolor", d. v. s. industriskolor, där krigsinvalider, som urståndsatts att arbeta i sina yrken, undervisas i nya sådana, som deras vanföra tillstånd tillåter dem att lära och bedriva. Dessa skolor äro icke längre experiment. De motsvara sin kallelse att döma av de ut-

lärda lärjungarnas framgång i sina nya yrkesgrenar.

Somliga förtjäna efter genomgången skolkurs till och med högre avlöning än de hade, innan de erhöllo sina skador, emedan de uppflyttats från grovarbetarens till yrkesmannens klass.

Förenta Staterna ämnar grundlägga liknande anstalter för sina vid fronten lemlästade soldater, där dessa kunna få icke blott bästa läkarvård och goda konstgjorda lemmar, utan också yrkesmässig undervisning, som danar dem för passande och lönande anställningar.

Det ligger tydligen i den ofärdige soldatens inträsse att dra fördel av sådana tillfällen till yrkesutbildning. Ehuru nästan vem som helst, ja, till och med en krympling, nu kan erhålla en god plats, torde det komma att ställa sig annorlunda efter kriget, då en försämring kan tänkas inträda i nuvarande förmånliga industriella förhållanden.

Som duglighet är och förblir den förnämsta måttstocken på arbetsmarknaden, så kommer en krympling, som sak-

nar yrkesutbildning, att bli arbetslös och oförmögen att finna givande sysselsättning.

Släktingar och vänner till de soldater, som återvända som krymplingar, skulle därför för dessas egen och deras familjers skull uppmana dem att dra fördel av ett tillfälle, som iståndsätter dem att åter ägna sig åt inkomstbringande arbete. Dagdriveri, om ock för en kort tid, demoraliserar en man, gör honom olycklig och leder till förargelse och skada av mångahanda slag, under det samhällsnyttigt och väl avlönat arbete gör honom god och tillfredsställd.

För att värksamt bidraga till våra lemlästade soldaters välfärd måste emellertid allmänheten ändra taktik mot krymplingen särskilt i industriellt hänseende. Vad krymplingen behöver är en anställning—ett tillfälle att tjäna sitt eget uppehälle. Hjälp, som leder honom att förlita sig på välgörenhet, gör mera skada än gagn.

I så gott som alla yrkesslag finnas platser, som kunna skötas lika väl av

krymplingar som av fullt arbetsföra män. Tänk alltså över, vilka anställningar män med blott en arm eller ett ben eller liknande skador skulle kunna fylla i eder egen bransch. Om ni är arbetsgivare, så giv krymplingen företräde vid besättandet av sådana anställningar, som han kan fylla; om ni är fabriks- eller kontorsarbetare, så försök att där skaffa plats åt någon ofärdig medmänniska. Detta vore i sanning en god gärning. Ty krymplingen, som kan tjäna sitt eget uppehälle lika väl som den "arbetsföre," är i själva värket icke längre "vanför."

Börja nu med att stå de industriellt vanföre, vi redan ha ibland oss, till tjänst på sätt ovan antytts. Då gör ni gott i dubbelt måtto: ni skaffar krymplingen anställning och tillför på samma gång vårt land arbetskraft, varav det för närvarande är i största behov.

I det förgångna har allmänheten låtit många soldater, som återvänt lemlästade från kriget, bliva lösdrivare. Låt oss se till, att vår insats i stället blir att göra dem till arbetsdugliga och nöjda medborgare!

Med de modärna uppfinningarnas konstgjorda lemmar och speciella värktyg, med den yrkesutbildning regeringen står i begrepp att erbjuda och—viktigast av allt—med en allmänhet, som förstår att hjälpa utan att stjälpa, kunna vi bliva krymplingen till gagn på ett för oss alla hedrande sätt.

Douglas C. McMurtrie